

REGULERING AV FISKET ETTER LODDE VED ISLAND, GRØNLAND OG JAN MAYEN SESONGEN 2020/2021

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektoratet foreslår en videreføring av reguleringen fra sesongen 2017/2018. Dette innebærer at fartøy med ringnottillatelse gis anledning til å delta, at fartøyene blir tildelt maksimalkvoter basert på universalnøkkelen og at Norges Sildesalgslag administrerer en utseilingsordning.

2 KORT HISTORIKK

Tabell 1 viser norske fartøys loddefangster ved Island, Grønland og Jan Mayen i 2007-2020, fordelt på sesong.

Tabell 1: Norske fartøys loddefangster ved Island, Grønland og Jan Mayen i 2007-2020, fordelt på sesonger (kvantum i tonn).

Sesong	Sommerfiske			Vinterfiske	Totalt
	GØS	IØS	Totalt	IØS	
2007/2008	Ikke åpent			35 758	35 758
2008/2009	Ikke åpent				
2009/2010	Ikke åpent			28 252	28 252
2010/2011	Ikke åpent			30 805	30 805
2011/2012	58 493	ikke åpent	58 493	46 171	104 664
2012/2013	Ikke åpent			40 603	40 603
2013/2014	Ikke åpent			6 175	6 175
2014/2015	30 486	ikke åpent	30 486	50 508	80 994
2015/2016	Ikke åpent			58 239	58 239
2016/2017	Ikke åpent			59 266	59 266
2017/2018	Ikke åpent			74 079	74 079
2018/2019	Ikke åpent				
2019/2020	Ikke åpent				

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 20. september 2020.

3 LODDEFISKET VED ISLAND, GRØNLAND OG JAN MAYEN SESONGEN 2019/2020

ICES publiserte 30. november 2018 kvoterådet for sesongen 2019/2020. Det ble konkludert med følgende:

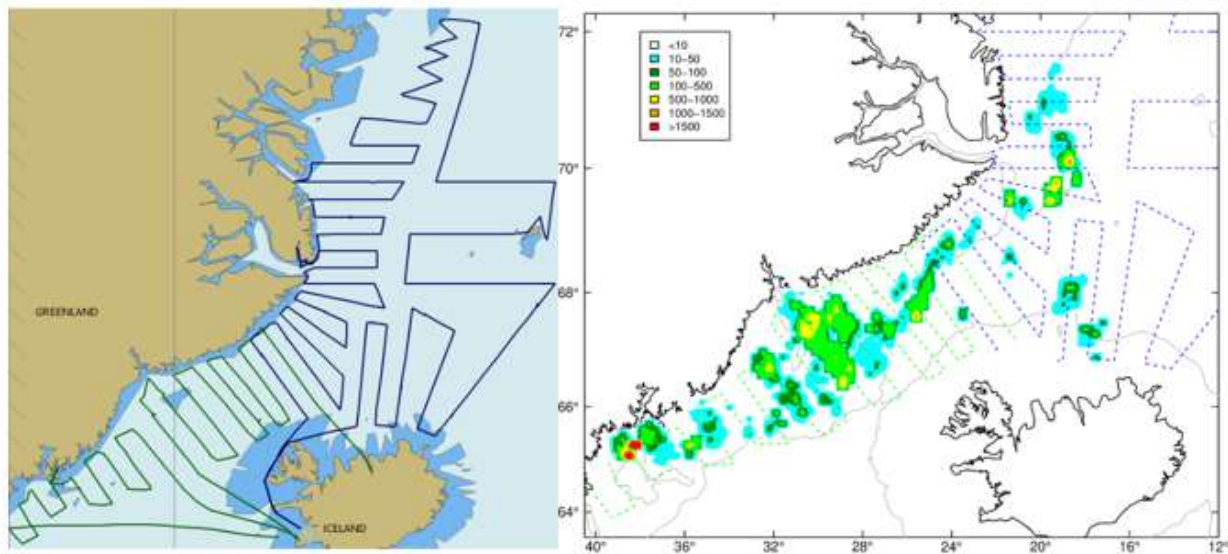
ICES advises that when the harvest control rule agreed by the Coastal States is applied, the initial TAC for the fishing season July 2019–March 2020 should be zero tonnes.

Utsiktene for et loddefiske sesongen 2019/2020 så ikke bra ut med bakgrunn i målingene som ble gjort av to islandske fartøy september 2018 der det ble estimert bare 10,8 billioner yngel. For nærmere informasjon, se råd fra ICES

<http://ices.dk/sites/pub/Publication%20Reports/Advice/2018/2018/cap.27.2a514.pdf>.

Under kyststatsmøtet 29. mai 2019 var partene enige om at Island og Grønland skulle gjennomføre høsttokt i september og oktober for å estimere gytebestanden for 2020, samt estimere yngel som vil inngå i gytebestanden for 2021. To fartøy gjennomførte toktet i perioden 12. september - 21. oktober 2019. Marine and Freshwater Research Institute (MFRI) på Island publiserte resultatet fra toktet den 30. oktober. Figur 1 viser hvilke områder som ble kartlagt under toktet.

Figur 1: Kart over forskningstokt vedrørende lodde gjennomført per høsten 2019.

Kilde: <https://www.hafogvatn.is/en/about/news-announcements/category/1/no-tac-recommended-for-capelin-during-the-20192020-season>

Som figuren viser ble det observert lodde over et bredt område. Det ble funnet mest umoden lodde i den sørvestlige delen av det undersøkte området, mens det lengre nord var størst konsentrasjon av moden lodde. Som tidligere år var det en vestlig fordeling, imidlertid ble det ikke funnet lodde så langt nord som tidligere.

Det totale estimatet for biomasse ble på 795 000 tonn, hvorav 186 000 tonn moden lodde, 2 år og eldre. Det ble funnet et betydelig antall 0-åringer, dette ble estimert til 83 milliarder individer eller 608 000 tonn. For at det skulle være forsvarlig å anbefale et loddefiske sesongen 2019/2020 måtte det iht. høstingsregelen være 95 % sannsynlighet for at det skulle stå igjen minst 150 000 tonn gytemoden lodde. Basert på resultatene fra høsttoktet meldte MFRI at det ikke var grunnlag for å fastsette TAC for sesongen 2019/2020.

I perioden 13.-25. januar 2020 ble det igjen gjennomført loddetokt i regi av MFRI med til sammen fem fartøy, hvorav to søkeskip. Grønland deltok med ett fartøy, resten var islandske fartøy. Det var svært vanskelige værforhold, samt mye havis ved Grønland. Målingene fra dette toktet viste en gytebestand på ca. 65 000 tonn.

1.- 9. februar gikk fartøyene ut igjen. Som det forrige toktet var det svært vanskelige værforhold og mye is i Danmarksstredet. Målingene viste nå en gytebestand på 261 000 tonn. Det siste toktet ble avvirket i perioden 16.-22. februar, denne gangen deltok seks fartøy i toktet. Det ble nå målt 60 000 tonn gytemoden lodde under svært vanskelige forhold. Resultatene fra toktene 13.-25. januar og 16.-22. februar ble ikke brukt i det endelige rådet.

Det ble ikke funnet grunnlag for å åpne for et loddefiske sesongen 2019/2020.

Islandske media melder om at det siden oppstarten av det islandske loddefisket i 1963 ikke har hendt at det ikke har vært loddefiske to sesonger på rad.

4. RAMMEVILKÅR FOR REGULERING AV FISKET SESONGEN 2020/2021

4.1. VITENSKAPELIGE ANBEFALINGER FOR LODDEFISKET 2020/2021

I henhold til revidert forvaltningsregel blir loddebestanden forvaltet i overensstemmelse med en totrinns forvaltningsplan der man først fastsetter foreløpig TAC basert på akustiske målinger av mengden av rekrutter (1- åringer) foretatt om høsten. Startkvoten settes til 2/3 av den foreløpige TAC, basert på forutsetningen om at det skal være 95 % sannsynlighet for at minimum 150 000 tonn (Blim) lodde står igjen for å gyte på slutten av sesongen. Foreløpig TAC blir basert på den historiske sammenhengen mellom målt antall 1-åringer (umoden lodde) for et gitt år mot målt antall 2-åringer (moden lodde) neste år. Det ligger en stor grad av forsiktighet i dette første rådet om foreløpig TAC.

Foreløpig TAC blir så oppdatert basert på toktet påfølgende høst, men nå blir bestanden av 2-åringer projisert frem til gyting ca. et halvt år senere. Den naturlige dødeligheten, som inkluderer loddekonsumet til torsk, blir modellert og er med i denne framskrivningen. Den endelige TAC blir satt påfølgende vinter basert på et tokt i gyteområdet. Fremdeles er rådet basert på forutsetningen om at det med minst 95 % sannsynlighet skal stå igjen 150 000 tonn gytemoden lodde på slutten av sesongen.

Rådet for sesongen 2020/2021 ble publisert på ICES sine hjemmesider 29. november 2019. Det lød som følger:

ICES advises that when the harvest control rule agreed in 2015 by the Coastal States is applied, the initial TAC for the fishing season July 2020–March 2021 should be 169 520 tonnes.

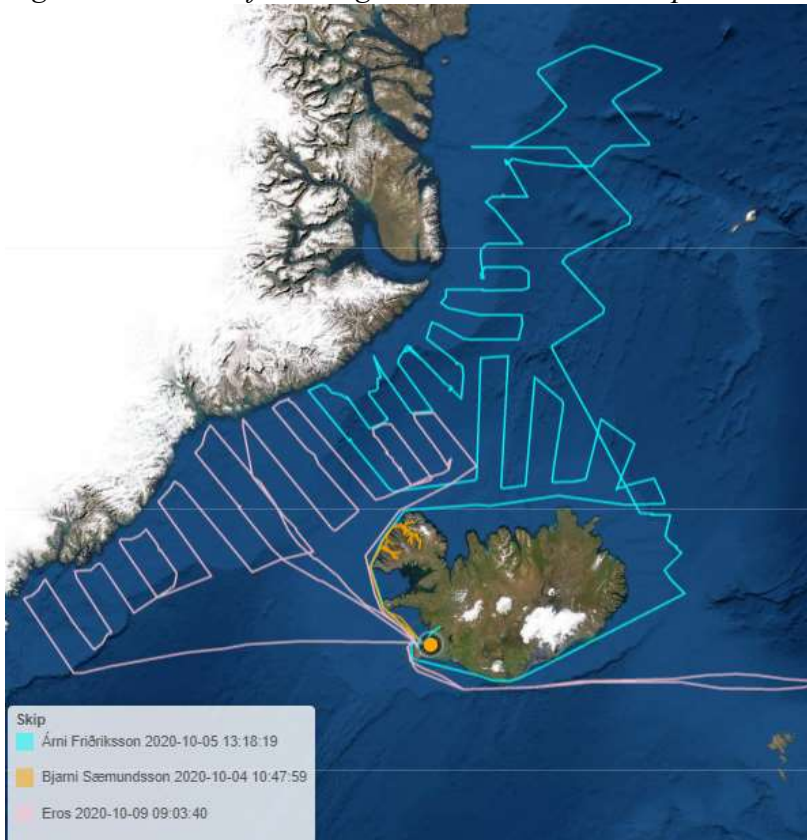
Gytebestandens biomasse (SSB) ble beregnet til 127 000 tonn på gytetidspunktet mars 2019, noe som er under B_{lim} (150 000 t). Estimaten fra den akustiske undersøkelsen høsten 2019 viste at rekrutteringen (den umodne 1- og 2-år gamle lodda) er over gjennomsnittet av tidsserien.

For nærmere informasjon, se vedlagte råd fra ICES.

Island og Grønland gikk ut på høsttokt 14. september 2020, dette hadde en planlagt varighet på 22 dager. To islandske og ett «grønlandsk» fartøy deltok i toktet, Grønland leide inn et norsk fartøy for å bruke under toktet. Norge bidro med en instrumentmann om bord på dette fartøyet. Bakgrunnen for høsttoktet er å estimere gytebestanden for 2021, samt estimere yngel som vil

inngå i gytebestanden for 2022. Figur 2 viser hvilke områder som har vært kartlagt per 9. oktober.

Figur 2: Kart over forskningstokt vedrørende lodde per 9. oktober 2020

Kilde: <https://skip.hafro.is/>

Resultatet av dette toktet er ennå ikke kjent.

4.2 AVTALESITUASJONEN

4.2.1 «Trepartsavtalen» (inngått 21. juni 2018)

Totalkvoten er fordelt mellom partene med 15 % til Grønland, 80 % til Island og 5 % til Norge. Gjennom bilateral avtale mellom Island og Norge har Norge anledning til å fiske 100 % av norsk kvote, samt overføringer fra andre parter, i Islands økonomiske sone (IØS) nord for $64^{\circ}30'$. Fisket må avsluttes senest 22. februar. Dersom endelig TAC blir satt uvanlig sent, vil islandske myndigheter vurdere en forlengelse av fiskeperioden. Norge har anledning til å ha 30 fartøy i sonen samtidig.

Når det gjelder fiske i Grønlands økonomiske sone (GØS) har Norge full adgang til å fiske loddekvoten tildelt gjennom «trepartsavtalen» i Grønlands økonomiske sone (GØS) nord for $64^{\circ}30'N$, samt ingen begrensninger på antall fartøy i sonen samtidig.

Kyststatene gjennomgikk rådet fra ICES i et virtuelt møte 18. juni 2020 der man ble enige om en foreløpig TAC på 169 520 tonn og videreføring av fordelingsnøkkelen fra 2018. Man ble

videre enige om å møtes i løpet av høsten for å diskutere andre punkt knyttet til loddesesongen 2020/2021.

4.2.2 «Smutthullavtalen»

Som et resultat av avtalen mellom Russland, Island og Norge, får Norge årlig overført et kvantum lodde fra Island. Størrelsen på overføringen henger sammen med den norske overføringen av torsk til Island. Overføringen av torsk er en fast prosent av TAC på torsk, uavhengig av TAC på lodde.

Torskefisket er regulert i kalenderår, mens loddefisket er regulert i sesong over to kalenderår. Siden det i mange år ikke har vært anledning til å fiske lodde i IØS om sommeren har den islandske torskekvote gjennom «Smutthullavtalen» vært fisket i et annet kalenderår enn loddekomponenten. Dette betyr at Island i 2018 og 2019 fisket torskekvote som relaterte seg til Norges uutnyttede loddekvote sesongen 2018/2019 og 2019/2020.

I den bilaterale protokollen mellom Norge og Island vedlagt «Smutthullavtalen» (<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/stprp-nr-74-1998-99-/id202600/sec12>) artikkel 3, 5 ledd står det som følger:

Dersom vedkommende bestand imidlertid skulle ligge under kritisk biologisk nivå, vil den norske kvoten av denne bestanden bli opphevet. I så fall skal partene innlede forhandlinger om alternativ kompensasjon.

Gjennom korrespondanse mellom Island og Norge vinteren 2019/2020 ble partene enig om en kompensasjon for manglende loddefiske sesongen 2018/2019 ved at Islands torskekvote i 2020 ble redusert fra 6 712 tonn til 3 184 tonn.

I tillegg til smutthullkvoten relatert til årets sesong (2020/2021) på 25 642 tonn, har Norge til gode lodde fra sesongen 2019/2020 på 25 181 tonn. Dette utgjør til sammen 50 823 tonn lodde.

4.2.3 Norge/EU

Når det har vært rom for det har Norge byttet til seg loddekvote ved Island, Grønland og Jan Mayen fra EU. Norge og EU inngikk i september 2020 en avtale om å overføre 10 000 tonn lodde fra EU til Norge sesongen 2020/2021.

4.2.4 Oppsummering - norsk kvote sesongen 2020/2021

Ved en TAC på 169 520 tonn og avtalt fordeling mellom partene i henhold til avtalen av 2018 er kyststatenes kvoter som følger, se tabell 2.

Tabell 2: Fordeling av TAC på kyststatene i henhold til avtale.

Kyststater	Fordeling (%)	Kvote (tonn)
Norge	5 %	8 476
Grønland	15 %	25 428
Island	80 %	135 616
Sum kvote	100 %	169 520

I tillegg til dette foretar partene kvoteoverføringer til hverandre og andre nasjoner. Tabellen under viser partenes kvoter dersom de overfører kvantum som tidligere år. Det knytter seg imidlertid usikkerhet til Islands overføring til Færøyene og Islands kompensasjon til Norge for manglende loddefiske sesongen 2019/2020.

Tabell 3: Fordeling av TAC og mulige overføringer mellom kyststatene ved starten av sesongen 2020/2021, TAC 169 520 tonn.

TAC	169 520	Kvote (tonn)	Kvote etter overføringer (tonn)
Norge	5 %	8 476	69 299
Grønland	15 %	25 428	12 375
Island	80 %	135 616	76 317
Sum kvote	100 %	169 520	157 991
Færøyene			8 476
EU			3 053
Sum kvote		169 520	169 520
Overføringer etter fordeling av TAC etter kyststatsandel:			
Grønland - EU - Norge:	EU	7,7 % av TAC	3 053
	Norge	Inntil 10 000 t fra EU	10 000
Island – Norge		Smutthullavtale 19/20 og 20/21	50 823
Island - Færøyene		5 % av TAC	8 476
Total loddekvote sesongen 2020/2021			169 520

Ved en TAC på 169 520 tonn vil Norge, etter estimerte overføringer, få en loddekvote på 69 299 tonn. Som tabellen viser vil kyststatsandelen utgjøre ca. 12 % av den norske kvoten på 69 299 tonn. Smutthullkvantumet for to sesonger utgjør hele 50 823 tonn, dvs. hele 73 %.

Tabellen under viser norsk kvote og hvilke kvotekomponenter norsk kvote er sammensatt av ved starten av sesongen.

Tabell 4: Norsk kvote fordelt på kvotekomponenter

Kvotekomponenter	Kvantum
«Trepartsavtalen»	8 476
«Smutthullavtalen» - to sesonger	50 823
Kvoteart mellom EU og Norge	10 000
Norsk kvote totalt	69 299

Det knytter seg imidlertid usikkerhet til komponenten knyttet til «Smutthullavtalen». Norske fartøy kan fiske hele dette kvantumet i IØS.

5 REGULERING AV FISKET SESONGEN 2020/2021

5.1 DELTAKELSE

Fisket har tradisjonelt vært forbeholdt fartøy med ringnottillatelse. Det er også fastsatt i Islands nasjonale regulering at utenlandske fartøy må fiske med not i IØS.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med ringnottillatelse gis anledning til å delta i loddefisket ved Island, Grønland og Jan Mayen i 2020/2021.

5.2 ÅPNINGSDATO

Fisket vil bli åpnet i Islands sone når rammebetingelsene er fastsatt.

5.3 KVOTEBYTTE

På grunn av små kvoter både i loddefisket ved Island, Grønland og Jan Mayen og lodde i Barentshavet bestemte Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) i januar 2014 å innføre en ordning der ringnotfartøy fikk anledning til å bytte loddekvote ved Island, Grønland og Jan Mayen mot loddekvoten sin i Barentshavet. Ordningen er blitt videreført. Da loddefisket i Barentshavet var stengt i årene 2016 og 2017, fikk ringnotfartøy bytte hele loddekvoten ved Island, Grønland og Jan Mayen mot et kvantum sild i sør. I 2018 fikk fartøy i ringnotgruppen igjen anledning til å bytte hele kvoten av lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen sesongen 2017/2018 mot hele loddekvoten i Barentshavet.

Ordningen har vært praktisert slik at to fartøy med ringnottillatelse kunne inngå avtale om kvotebytte dersom ingen av fartøyene hadde foretatt annet kvotebytte samme sesong. Begge fartøyeierne måtte da gi bindende melding til Fiskeridirektoratet før det ble fisket på byttet kvote innen en gitt frist. Forskriften er fastsatt av NFD.

Fiskeridirektøren legger til grunn at ordningen med kvotebytte blir videreført.

5.4 MAKSIMALKVOTER OG ALTERNATIVE REGULERINGSMODELLER

Med unntak av få år har dette fisket vært fordelt med maksimalkvoter etter «universalnøkkelen». Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av dette sesongen 2020/2021.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøyene blir tildelt maksimalkvoter basert på universalnøkkelen.

Fiskeridirektøren kan stoppe fisket når totalkvoten er beregnet oppfisket, selv om enkelte fartøy ikke har fisket sin kvote.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøyene kan nytte faktisk lastekapasitet i fisket.

5.5 UTSEILING

For at ingen fartøy skal melde utseiling før de faktisk er i posisjon til å ta utseiling, foreslås det en videreføring av ordningen om at ingen fartøy kan ta utseiling før de er utlosset og har loddenot om bord. Norges Sildesalgslag administrerer utseilingen og fastsetter utseilingsstopp dersom det er nødvendig.

Fiskeridirektoratet kan fastsette siste frist for å foreta utseiling. Dette for å få en mest mulig effektiv og hensiktsmessig avvikling av dette fisket.

Ingen fartøy kan foreta utseiling uten på forhånd å ha meldt fra til Norges Sildesalgslag. Ved utseiling må fartøy være faktisk utlosset, ha loddenot om bord og ha forlatt land/kai.

Norges Sildesalgslag kan fastsette utseilingsstopp.

Fiskeridirektoratet kan fastsette siste frist for utseiling.

5.6 ADGANG TIL ISLANDS ØKONOMISKE SONE OG RAPPORTERING

Fiskeridirektoratet legger til grunn at maksimalt 30 norske fartøy kan fiske samtidig i IØS. I tillegg kommer 5 fartøy som kan delta i henhold til «Smutthullavtalen».

Som tidligere vil det være behov for en ordning som regulerer at antall fartøy som fisker samtidig i IØS er i overensstemmelse med det som hjemles i «Smutthullavtalen» og bilateral avtale mellom Island og Norge.

For å sikre en hensiktsmessig avvikling av fisket har Norges Sildesalgslag i mange år hatt hjemmel til å administrere innseilingsordning til IØS, herunder fastsette innseilingsstopp, samt administrere antall fartøy i fiske samtidig. Norges Sildesalgslag har døgnbemanning og god kontakt med flåten, og ordningen har etter Fiskeridirektørens oppfatning fungert godt.

Fartøy som har tatt utseiling skal melde fra til Norges Sildesalgslag ved inngang til IØS.

Fiskeridirektøren foreslår at Norges Sildesalgslag bemyndiges til å administrere innseilingsordning til IØS, samt administrere antall fartøy i fiske samtidig. Fiskeridirektoratet og Norges Sildesalgslag kan fastsette innseilingstopp til IØS.